

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

RAPPORT VAN BEVINDINGEN KWALITEITSONDERZOEK

'De Keerkring'

Plaats : Woerden
BRIN nummer : 01KJ|C1
Onderzoeksnummer : 284387
Datum onderzoek : 8 september 2015
Datum vaststelling : 4 november 2015

INHOUDSOPGAVE

1	SAMENVATTING VAN DE BELANGRIJKSTE OORDELEN	5
2	TOELICHTING OP DE OORDELEN	6
3	REACTIE VAN HET BESTUUR	9
4	OPZET VAN HET ONDERZOEK	10
	BIJLAGE 1 STANDAARDEN EN PORTRETTEEN	11
	BIJLAGE 2 ACHTERGRONDINFORMATIE	14

1 SAMENVATTING VAN DE BELANGRIJKSTE OORDELEN

De speciale school voor basisonderwijs De Keerkring heeft haar kwaliteit op orde en de inspectie handhaaft het basisarrangement.

- De inspectie beoordeelt de eindresultaten van de school niet maar deze liggen op de Keerkring ruim boven de voorlopige norm die de inspectie hanteert.
- Het didactisch en pedagogisch handelen van de leraren getuigt van een hoog professioneel niveau en zorgt er mede voor dat de leerlingen met enthousiasme gemotiveerd de lessen volgen.
- De Keerkring heeft de ontwikkelingen van de leerlingen goed in beeld en neemt aan de hand daarvan overwogen en onderbouwde beslissingen voor de inrichting van het onderwijs.
- De Keerkring is voor alle geledingen een veilige school, in alle groepen is de doorwerking van inzet van PBIS merkbaar.
- De incidentenregistratie geeft de school een goede mogelijkheid om heldere analyses te maken uit de verzameling van gedragsuitingen en gedragsincidenten van leerlingen.
- De kwaliteitszorg van de school is in en op orde en zij werkt planmatig aan verbeteractiviteiten, waarbij de leerteams de spil vormen in het ontwikkelen van nieuw beleid.

2 TOELICHTING OP DE OORDELEN

2.1 Kwaliteitsoordelen op de tien onderzochte standaarden

Hieronder staan de kwaliteitsoordelen op de standaarden per kwaliteitsgebied en een toelichting daarop. De score geeft aan in welke mate de betreffende standaard is gerealiseerd. Bijlage 1 geeft de portretten weer die bij deze standaarden horen.

Legenda:

1. zeer zwak
2. zwak
3. voldoende
4. goed
5. niet te beoordelen

Onderwijsresultaten		1	2	3	4	5
1.1	Cognitieve eindresultaten					•

De inspectie beoordeelt de cognitieve eindresultaten van de school niet, omdat daarvoor voor het SBO nog geen definitieve normen zijn vastgesteld. Afgezet tegen de voorlopige inspectienormen, valt op dat de school de afgelopen jaren (2012, 2013 en 2014) ruim boven deze normen scoort.

De school heeft ambitieuze doelstellingen, die liggen boven de voorlopige inspectienormen.

Een ontwikkelkans voor de school is om bij de eindopbrengsten ook andere onderdelen dan rekenen, begrijpend lezen en technisch lezen in beeld te brengen, zoals de mondelinge taalvaardigheid, de zaakvakken en de creatieve vakken.

Onderwijsproces		1	2	3	4
2.1	Aanbod			•	
2.2	Zicht op ontwikkeling				•
2.3	Didactisch handelen				•
2.4	Ondersteuning				•

Het onderwijsaanbod van de Keerkring voldoet aan de kerndoelen.

De school heeft de leerlijnen voor de kernvakken duidelijk beschreven en streeft naar een meer flexibel gebruik van de methoden. De leraren zijn ervan

overtuigd dat de methode middel is dat zij, op grond van de resultaatgegevens en aan de hand van de leerlijnen, opbrengstgericht kunnen en moeten werken. Het leerteam gaat de komende periode een leerlijn woordenschat ontwikkelen.

Het pedagogisch en didactisch handelen van de leraren staat op een hoog professioneel niveau. De organisatie in de groepen is strak en duidelijk, de leraren zijn zeer betrokken en kindgericht. De leerlingen weten precies wat zij moeten doen en waar zij aan toe zijn. Correcties op gedrag voeren de leraren bijna ongemerkt uit, de les wordt daardoor niet onderbroken.

Opvallend in positieve zin is de rust die er in alle groepen heerst en de wijze waarop de leerlingen aan het werk zijn: geconcentreerd, coöperatief en gemotiveerd.

De inzet van een observatiesysteem voor de kleuters (JRK) en een voor de groepen 4 tot en met 8, het leerlingvolgsysteem, de resultaatbesprekingen per groep en per leerling, vormen de basis voor een reflectieve dialoog over de juiste begeleiding en ondersteuning van de leerlingen op cognitief, emotioneel en sociaal gebied.

Daarnaast voldoen de groepsplannen en ontwikkelingsperspectieven in ruime mate aan de daaraan te stellen eisen. Directie en leraren analyseren de opbrengstgegevens uiterst nauwgezet en vervolg daarop in aanbod en aanpak zijn onderbouwd in de documenten vastgelegd. Daarnaast zijn de leraren in staat om met de methoden te spelen en ze daarmee flexibel in te zetten.

Schoolklimaat en veiligheid		1	2	3	4
3.1	Schoolklimaat				•
3.2	Veiligheid				•

Onder het credo 'Gelukkig samen leren' heeft de school, onder andere ook door de invoering van PBS (Personal Behavior Support) bereikt dat de leerlingen met plezier naar school gaan en leren en zich veilig voelen binnen een zeer positief schoolklimaat. De ambitieuze en gedreven instelling van alle teamleden heeft een zeer positieve invloed op de leerlingen. De schoolafspraken (samen met de leerlingen gemaakt en vastgesteld) zijn duidelijk en in de 'goody's' (getekende poppetjes) gepersonaliseerd, hetgeen de leerlingen zeer aanspreekt.

Alle geledingen voelen zich sociaal veilig op de school. De ouders zijn uitermate tevreden over de wijze waarop de school vooral preventief handelt en daarmee onrust voorkomt. Ook zij zien de positieve resultaten van de inzet van PBS.

De school beschikt over een nieuw registratiesysteem voor het gedrag en gedragsincidenten van leerlingen. Grafieken en tabellen daarin bieden de leraren een helder inzicht in wat er op de school gebeurt en wat risicovolle momenten

en ontwikkelingen zijn. Uit deze verzameling gegevens is de school in staat om op grond van analyses onderbouwd te interveniëren in groepen en bij individuele leerlingen. Ook het leerkrachtgedrag is hiermee te analyseren. Evenzo dragen de leerlinggesprekken bij aan een goed en prettig schoolklimaat en een veilige leeromgeving.

Kwaliteitszorg en ambitie		1	2	3	4
4.1	Evaluatie en verbetering				•
4.2	Kwaliteitscultuur				•
4.3	Verantwoording en dialoog			•	

Onder goede en vooral professionele leiding van het managementteam heeft de school zich de afgelopen jaren sterk ontwikkeld. Van essentieel belang is daarbij de inzet van de leerteams geweest. Er zijn leerteams voor de vakgebieden rekenen en taal, voor gedrag en voor onderwijsvernieuwing. Ieder leerteam wordt geleid door een leraar/voorzitter, die tevens coördinator is voor de implementatie van de vernieuwingen binnen het aandachtsgebied van het leerteam.

De school is nu in het vierde jaar van de implementatie van School Wide PB(I)S de preventieve aanpak (de I van interventie) gericht op goed gedrag van alle leerlingen. Daarnaast richt de school zich de komende periode op het aan de leerlingen geven van meer eigen verantwoordelijkheid voor hun leerproces. Daarbij krijgen de kindgesprekken nog meer betekenis.

Een goed en op de ontwikkelingsdoelen gericht nascholingsplan zorgt mede voor een gerichte verhoging van de professionaliteit van de leraren.

Heldere evaluaties en de wijze waarop de ontwikkeling van het onderwijs gestalte krijgt zijn in alle daarvoor beschikbare documenten goed aanwezig. Verbeterpunten liggen nog in bijvoorbeeld het gebruik gaan maken van in- en vooral externe audits of in de versterking van de zelfevaluatie. Daarnaast kan de school externen meer betrekken bij realiseren van haar ambities. De directie betreft de medezeggenschapsraad wel in een vroeg stadium bij de schoolontwikkelingen en goed voorbeeld daarvan is de totstandkoming van het nieuwe schoolplan.

2.2 Oordelen over naleving

De inspectie concludeert dat er geen tekortkomingen zijn in de naleving van de wettelijke voorschriften die zijn gecontroleerd.

3 REACTIE VAN HET BESTUUR

Dit rapport beschrijft de oordelen van de inspectie over de kwaliteit van het onderwijs op 'De Keerkring'.

Daarnaast heeft de inspectie de school en het bestuur gevraagd haar eigen kwaliteit te beoordelen en dat samen met de oordelen van de inspectie te vertalen naar de ontwikkelingsrichting van de school.

Hieronder geeft het bestuur haar reactie:

Bestuursreactie op conceptrapport kwaliteitsonderzoek De Keerkring

SBO De Keerkring is bezocht door de inspectie in het kader van de pilot van het toezichtskader dat in ontwikkeling is. Wij kijken met een positieve blik terug op dat bezoek. In de school is met name goed gereageerd op het gezamenlijk met de intern begeleiders bezoeken van de groepen, oudergesprek, leerlingengesprek en op de wijze waarop in dialoog met het team het feedbackgesprek is gevoerd.

Wij zijn tevreden en uitermate trots op de opbrengsten van het kwaliteitsonderzoek.

De resultaten bevestigen het beeld dat we als bestuur hebben van de ontwikkelingen op SBO De Keerkring. SBO De Keerkring is een goed georganiseerde school, waarin met bevologenheid, passie en deskundigheid wordt gewerkt aan het voortdurend verbeteren van het onderwijs door planmatig werken.

De inspectie heeft een paar kleine aandachtspunten aangegeven. Deze zijn inmiddels meegenomen binnen de leerteams met doelgerichte afspraken. Het team van SBO De Keerkring heeft een lerende en ontwikkelende houding. Deze zeer goede beoordeling is een extra stimulans om innovatief te blijven handelen en dit te blijven uitstralen.

4 OPZET VAN HET ONDERZOEK

Volgens de wet moeten alle scholen eens in de vier jaar door de inspectie worden bezocht. Vanaf januari 2015 krijgen alle scholen die daarvoor in aanmerking komen, een onderzoek met het nieuwe conceptwaarderingskader. Zo ook SBO De Keerkring.

Op 8 september 2015 hebben de volgende onderzoeksactiviteiten plaatsgevonden:

- een documentenanalyse;
- gesprekken met verschillende groepen belanghebbenden: directie, intern begeleiders, leraren, ouders en leerlingen;
- observaties van de onderwijspraktijk in een aantal groepen. Deze observaties heeft de inspectie samen met observanten van de school uitgevoerd.

Aan het eind van de onderzoeksdag heeft de inspectie een feedbackgesprek gevoerd met het bestuur, de schoolleiding, de intern begeleiders, de leraren en ondersteunend personeel van de school. In dit gesprek zijn de bevindingen en oordelen van de inspectie besproken en heeft de school aangegeven wat zij gaat doen met deze bevindingen.

Voor meer informatie over het nieuwe toezicht en de opzet van de vernieuwde kwaliteitsonderzoeken, zie bijlage 2 en de website van de inspectie www.onderwijsinspectie.nl.

BIJLAGE 1 STANDAARDEN EN PORTRETTE

KWALITEITSGEBIED 2: ONDERWIJSPROCES

STANDAARD 2.1: AANBOD

Het aanbod bereidt de leerlingen voor op vervolgonderwijs en samenleving.

De leraren bieden een breed, eigentijds en op de kerndoelen gebaseerd aanbod. Binnen de kaders van de wet maken zij keuzes in het aanbod, waardoor zij deze afstemmen op de onderwijsbehoeften die kenmerkend zijn voor de leerlingenpopulatie. De leraren verbreden of verdiepen het aanbod afhankelijk van de kenmerken van de leerlingenpopulatie. De school heeft bovendien een aanbod voor de referentieniveaus taal en rekenen dat past bij het niveau van alle leerlingen. De leraren hanteren leermiddelen die afgestemd zijn op de ontwikkelingsfase van de leerlingen. Het aanbod sluit aan op het niveau van de leerlingen bij binnenkomst van de school en bereidt hen voor op het aanbod bij de start van het vervolgonderwijs. Daar tussenin verdelen de leraren de leerinhouden evenwichtig en in samenhang over de leerjaren heen. Het aanbod draagt bij aan de basiswaarden van de democratische rechtsstaat.

KWALITEITSGEBIED 3: SCHOOLKLIMAAT EN VEILIGHEID

STANDAARD 3.1: SCHOOLKLIMAAT

De school kent een ambitieus en stimulerend klimaat.

De schoolleiding en de leraren creëren een stimulerend en ambitieus pedagogisch klimaat. Er zijn duidelijke regels en een voorspelbaar en betrouwbaar positief klimaat waarin afspraken nagekomen worden. Schoolleiding en leraren kennen een focus op persoonlijke ontwikkeling en leren, waarin alle leerlingen gezien worden en zich betrokken voelen bij de schoolgemeenschap. Het schoolklimaat is ondersteunend voor de cognitieve en sociale ontwikkeling.

STANDAARD 3.2: VEILIGHEID

Schoolleiding en leraren waarborgen een veilige, respectvolle en betrokken omgeving voor leerlingen en leraren.

Schoolleiding en leraren waarborgen de veiligheid van de school en zijn omgeving voor alle leerlingen en het personeel. Leerlingen, leraren, schoolleiding en overig personeel gaan respectvol en betrokken met elkaar om. De leraren leren leerlingen sociale vaardigheden aan en tonen voorbeeldgedrag. Schoolleiding en leraren voorkomen pesten, agressie en geweld in elke vorm en

treden zo nodig snel en adequaat op. De school heeft daarvoor een veiligheidsbeleid gericht op het voorkomen, registreren, afhandelen en evalueren van incidenten. Het beleid voorziet ook in een regelmatige meting van de veiligheidsbeleving van de leerlingen, en het personeel. De school heeft een vertrouwenspersoon. Alle betrokkenen kennen dit beleid.

KWALITEITSGEBIED 4: KWALITEITSZORG EN AMBITIE

STANDAARD 4.1: EVALUATIE EN VERBETERING

De school heeft vanuit haar maatschappelijke opdracht ambities en doelen geformuleerd, evalueert regelmatig de realisatie en verbetert op basis daarvan systematisch haar onderwijs.

De school weet, rekening houdend met haar maatschappelijke opdracht en kenmerken van de leerlingenpopulatie, waarin zij zich wil onderscheiden, c.q. profileren, en heeft daaruit toetsbare doelen afgeleid voor de korte en middellange termijn. De kwaliteitszorg heeft in elk geval betrekking op de resultaten, het onderwijsproces waaronder het aanbod, het schoolklimaat en de veiligheid. De schoolleiding en de leraren beoordelen systematisch maatregelen en instrumenten om te waarborgen dat het personeel zijn bekwaamheid heeft en onderhoudt. De school betreft onafhankelijke deskundigen en belanghebbenden bij deze beoordeling en analyseert de relatie van de resultaten met de financiële voorzieningen en wettelijke vereisten. De evaluaties leiden tot toegankelijke managementinformatie. Waar nodig voert de school planmatig verbeteringen door die voldoende ambitieus zijn en aansluiten bij de evaluaties.

STANDAARD 4.2: KWALITEITSCULTUUR

De school kent een professionele kwaliteitscultuur en functioneert transparant en integer.

Het beleid van de school om haar visie op de onderwijskwaliteit en ambities te realiseren is breed gedragen. Er is een grote bereidheid om gezamenlijk het onderwijs te verbeteren. Het bestuur en de schoolleiding vertonen onderwijskundig leiderschap en kwaliteitsbewustzijn. Er wordt gehandeld vanuit een duidelijke verantwoordelijkheidsverdeling.

De schoolleiding en de leraren werken gezamenlijk aan een voortdurende verbetering van hun professionaliteit. Leraren en andere betrokkenen bij de school werken resultaatgericht, zijn aanspreekbaar op gemaakte afspraken en zijn zich bewust van de effecten van hun handelen op de onderwijskwaliteit en op de ontwikkeling van de leerlingen. De school werkt vanuit een transparante en integere cultuur waarin sprake is van zichtbaar zorgvuldig handelen.

STANDAARD 4.3: VERANTWOORDING EN DIALOOG

De school legt toegankelijk en betrouwbaar verantwoording af over ambities, doelen en resultaten en voert daarover actief een dialoog met haar omgeving.

De school betreft interne en externe belanghebbenden bij de ontwikkeling van haar beleid, bespreekt regelmatig haar ambities en welke resultaten ze behaalt. Ze vraagt van deze belanghebbenden een actieve bijdrage in het realiseren van haar ambities en doelen en spreekt hen daarop aan. Daarnaast staat de school open voor wensen en voorstellen van interne en externe belanghebbenden en verwerkt deze. De school verantwoordt zich over de resultaten op een voor de belanghebbenden toegankelijke en heldere wijze.

BIJLAGE 2 ACHTERGRONDINFORMATIE

Onderwijsinspectie vernieuwt het toezicht

De Inspectie van het Onderwijs vernieuwt de komende jaren het onderwijstoezicht: meer maatwerk, meer ruimte voor voldoende presterende scholen, en sterker gericht op verdere ontwikkeling van de kwaliteit van het onderwijs. Scholen, besturen en leraren hebben - en nemen - zelf de verantwoordelijkheid om op hun eigen wijze het onderwijs te bieden dat het beste uit leerlingen en studenten haalt. Met het vernieuwde toezicht wil de inspectie nog sterker die eigen verantwoordelijkheid stimuleren. In het schooljaar 2014-2015 doet de inspectie met pilots ervaring op met het vernieuwde toezicht. De onderwijsinspectie nodigt u met nadruk uit uw mening, ervaringen en inzichten rond de vernieuwing met ons te blijven delen.

- **Basiskwaliteit is in orde, geheel moet beter** - De afgelopen decennia hebben we veel energie gestoken in het opsporen van minder presterende scholen en opleidingen en het samen met hen ervoor zorgen dat ze weer verbeterden. Dit heeft zijn vruchten afgeworpen: het aantal scholen dat zwak of zeer zwak is, is flink afgenomen. De basiskwaliteit is dus steeds vaker in orde. Maar tegelijk zien we dat het Nederlandse onderwijs over het geheel beter kan en moet. Met vernieuwd toezicht wil de onderwijsinspectie daar aan bijdragen.
- **Proces: samen de vernieuwing ontwikkelen** - Op weg naar vernieuwd toezicht gaan we niet alleen op pad. Het is een open proces van gezamenlijk ontwerpen met scholen en besturen, bestuurlijke partners, OCW, de politiek. Zo hebben we het afgelopen jaar in iedere sector raadplegingen georganiseerd over de hoofdlijnen van onze nieuwe koers en daar veel feedback op gekregen.
- **Instellingen eigen verantwoordelijkheid, de inspectie stimuleert** - Besturen, schoolleiders en niet in de laatste plaats de leraren dragen - en nemen - verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van het onderwijs. En voor de eigen manier waarop zij het onderwijs invullen om het beste uit leerlingen en studenten te halen. De inspectie stimuleert de instellingen in het nemen van die eigen verantwoordelijkheid en we sluiten daar in ons toezicht bij aan.
- **Verdere kwaliteitsverbetering** - De kern van het nieuwe toezicht is dat we ook scholen en besturen boven de ondergrens gaan stimuleren tot verdere kwaliteitsverbetering voor hun leerlingen en studenten. We ondersteunen daarvoor de scholen en hun besturen in hun ambities en verbetervermogen. Scholen kunnen daarom straks het oordeel 'voldoende'

of 'goed' krijgen. De inspectie houdt overigens onverminderd aandacht voor risico's.

- **Totaalbeeld** - We geven een oordeel op basis van het totaalbeeld, een oordeel dat rekening houdt met het specifieke karakter van elke school en dat ondersteund wordt met toetsbare gegevens.
- **Aansluiten bij kwaliteitszorg besturen en scholen** - Besturen en schoolleiders nemen steeds meer verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van hun scholen en opleidingen. Met alle besturen gaat de Inspectie van het Onderwijs regelmatig de kwaliteit van de scholen en de kwaliteitszorg van het bestuur bespreken, mede aan de hand van de informatie van de school of het bestuur zelf. We zoeken de dialoog met deze besturen, schoolleiders en leraren over wat hen beweegt, hoe ze er voor staan en waar ontwikkelingskansen liggen.
- **Leraar centraal** - Cruciaal in het toezicht is de aandacht voor de centrale positie van de leraar en de professionalisering. Met het toezicht willen we schoolleiders en besturen stimuleren om de leraar optimaal in staat te stellen zich te ontwikkelen. Leraren zijn met elkaar immers doorslaggevend voor de kwaliteit van het onderwijs en voor de verdere verbetering daarvan. Leraren moeten zich (weer) eigenaar voelen van het onderwijs dat in hun school geboden wordt en de inspectie wil dit graag stimuleren.
- **Medio 2015 eerste evaluaties** - We benutten 2015 om in pilots zaken uit te testen, om zicht te krijgen op eerste effecten van onze vernieuwingen, om zaken bij te stellen, en uiteindelijk ook om te zien waar we het mis hadden. Rond de zomer van 2015 evalueren we de eerste uitkomsten van de pilots en gesprekken en bepalen dan het verdere traject.